БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 32 (8558) | 1958 оной февралиин 7, пятница | Сэн 20 мүнгэн

Коммунистнуудай, партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата нэгэдэлэй кандидадууд

Николай Мамайн жэшээгээр

«...hэ гаргажа хүн болодог, ...э нугалжа баатар болодог» гэжэ бурят зон үни холоhоо хойшо, үе хэлсэhээр ерээ юм.

...ша хүнүүдэй хэтэ заяанай энэ ху... ...лэлынь Коммунис партиин орол..., Совет засагай үршөөлөөр бодото бэелүүлэгдэө. Үнэн сэхээр ажалла... ...н габьяа гаргаhан совет хүнүүд хүндэтэй, хамагтаа магтаалтай бо... ...нарээргэдэ, шагнал хайрада хүртэ... ...элитэ. Ниимэ баатарнуудай манайда үдэртэ урган тодоржо байдагые... Ажалай бүтээсэ улам дээшэлүүл... ...э онол арга оложо, оронойнгоо бая... ...арьбадхан, КПСС-эй XX съездын ...шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, ...нэм байгуулха хэрэгые түргэдхэхэ ...энэр оролдоно.

...алис Ажалай Герой Николай Ма... ...үтэлдэг донецкэ нүүрhэшэдэй бри... ...гайхамшаг үүсхэл, габшагай ажал ...элгэдэhые гэршэлхэ эли тодо жэшээ... **Шахтёр бүхэн халаан халаанайнгаа ...ние ходо үлүүлжэ, түсэбhөө гадуур ...хад тонно нүүрhэ үдэр бүри малтаха** ...абаад, тэрэнээ дээшэлүүлэн дүүргэ... ...нхай.

...нүүрhэшэдэй үүсхэл тухай суу тун... ...р нэгэн хоногой туршада хаа хаана... ...ража, бүгэдэниитын халуун hайшаа... ...лтагдаад, социалис мүрысөөнэй ху... ...дэлөөн дэлгэрбэ. Тэрэнэй шэнэ дол... ...най эндэхи шахта, рудник, завод, ...ануудта, совхоз, МТС, колхозуудаар ...эхилээ.

...ута Нуурай табадахи шахтын нүүр... Николай Андреевич Хохловой бри... ...майн уряае дэмжэжэ, үдэр бүри нэгэ тонно шулуу нүүрhэ түсэбhөө га... ...лтаха уялга абаба. Бригадань бүхы үдэр бүриингөө даабарие утархай ...үлүүлэн, халаан соо 12 тонно ...нэмэлтэ болгон тушаана.

...үбликын модошодой габьяата хэрэ... ...хэ амжалтанууд бүхы орон соомнай ...э болонхой. Энээн тухайда hаяхан ...» газетын түрүүлэгшэр соо дур... Манай түрүү модошодой түйлалта... ...харуулха нэгэ жэшээ абаад үзэе. ...тайн леспромхозой Тамагтын учас... ...Раис Шайхутдиновай, Станислав ...кинин бригаданууд Николай Мамайн ...ээр бүтээсэеэ дээшэлүүлхэ хэм... ...дые абажа, халаан бүхэндөө хүдэл... ...н бүринь 20—23 кубометр модо ...г болоо, энэнэй урда тээ 10—13 ...рhээ дээшэ гарадаггүй байhан юм. ...охюрөөгэй моторист Сергей Капустин, ...лан заадаг Вера Семенене, гэшүүhэ ...г Степан Бурко, Степан Шитин, ...бталдаг Федор Тарабукин, Антон ...в бригада доторoo түрүүлжэ ябана. ...т-Монголой түрүү hаалишад КПСС-...гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй ...й Хандалгада, мамайнхидай уряада харюу болгон, үнеэн бүриhөө сүүдхын турша хахад нүүдhэе бага бэшэ hү hаажа, тэрэнээ жэл соо 500 килограммhаа доошо бэшээр нэмээхэ зорилго табяад байна. Жэшээлэн хэлэбэл, Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой С. Ш. Мипбаева, О. Я. Чулкова түрүүтэй арбаад hаалишан; Сэлэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин М. Д. Дармаева, Г. Д. Тогтохоева, Е. Б. Ганжурова, Д. Б. Санжижапова, Н. Х. Дамнилова, В. Н. Вальчикова үдэр бүхэндэ үнеэн бүриин 8—10 литрhээ доошо бэшэ hү hааха гэжэ шиидээд, hайн аргануудые (үнеэдээ ами аминдань уяада байлгажа, тусхай рационоор эдеэлүүлхэ, үдэртөө хоёр дахин үhалха, дэлэнгыень эльбэхэ, нидхэрхэ гэхэ мэтэ) хэрэглэнэ.

Гүрэнэй засагай эхэ дээдын зургаанай —СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын болохоео байhантай дашарамдан, бүхы ажалшадай үйлэдбэриин, политическэ эдэбхи үүсхэл хэзээ хэзээнэйхиhээ ехээр бадараад, hунгуулиин хүндэлэлдэ зорюулагдажа, предприяти, МТС, совхоз, колхоз болгондо ажалай бүтээсын шэнэ дэбжэлтэ үүсхэбэ. Арадайнгаа эрхим хүбүүд, басагадые Совет Парламентын депутадууд болгожо hунгаха үдэрые хүн бүхэн өөр өөрын бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ үнэн зүрхэнhөө шармайн оролдоно.

Нүхэд шахтёрнууд! Үдэр үдэрэйнгөө нормые тус бүридөө үлүүлэн дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 1,5—2 тонно нүүрhэ үгэдэг байхын түлөө тэмсыт.

Предприятинуудай хүдэлмэришэд! Халаан бүриингөө даабарие хүн бүхэн үдэрhөө үдэртэ үлүүлэн дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо баялигта түсэбhөө гадуур бүтээhэн продукци үгыт!

Ой модоной үйлэдбэриин хүдэлмэришэд! Модошон бүхэн хэдэг ажалдаа шэнэ арга, түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, үдэр бүри даабаряа оло дахин үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ орыт, баатар габьяа гаргыт.

Колхоз, совхозуудай hаалишад! «Красный опытник» колхозой hаалишадай жэшээгээр үдэр бүхэндэ үнеэн бүриhөө хахад нүүд hү hаахын түлөө мүрысэжэ, Америкые хүсэхэ, ахижа гараха хэрэгтэ хубитаяа оруулыт.

МТС-үүд, совхозуудай механизаторнууд! Машина, техникэ заhабарилжа байhан хүдэлмэришэн бүхэн үдэртөө нэгэ деталь заhаха hаа хоёрые заhаха жэшээтэйгээр, даабаряа эрхим шанартайгаар үлүүлэн дүүргэжэ, бүхы трактор, машинануудаа ойрын сагта түгэс бэлэн болгыт.

Хото, хүдөөгэй хамаг ажалшад! Суута шахтёр, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Николай Мамайн жэшээгээр ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлхэ арга боломжоёо элирүүлэн, тус тустаа ажалай шэнэ амжалта түйлаял!

СССР-эй ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ СОЮЗДА

...СР-эй журналистнуудай Союзай ...мхидхэлэй бюрогой ээлжээтэ ...ани февралиин 4-дэ болобо. ...элэй хэрэг эрхилхэ, мүн дэл... ...оронуудтай холбоо тогтоохо ...сиинуудые байгуулха гэhэн ...хэбэри абтаа. Хэблэлэй хэрэг ...хэ комиссиин түрүүлэгшээр ...Шипилов, дэлхэйн оронуудтай ...о тогтоохо комиссиин түрүүлэгшээр Д. Ф. Краминов hунгагдаа.

Хэдэн республиканууд, хизаарнууд, областьнуудай хэблэлэй олон хүдэлмэрилэгшэд оргбюрогой заседани дээрэ журналистнуудай Союзда абтаа.

Хамта дээрээ 5 мянга шахуу хүн СССР-эй журналистнуудай Союзда мүнөө абтаад байна.

(ТАСС).

ЭРХИМ НҮХЭДӨӨ ДУРАДХАБА

Үсэгэлдэр Улан-Удын мяха-консервын комбинадай ехэ зал соо хүн зон олоороо сугларанхай байба. Эндэ комбинадай хүдэлмэришэд гүрэнэйнгөө засагай дээдын органдо түрүү хүнүүдээ дэбжүүлхэ гэжэ ерээ. Суглаанай түрүүлэгшэ, холодильнигай директор нүхэр Костриков завкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Пироговада үгэ үгэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые** нүхэр Пирогова дэбжүүлбэ. Удаань нүхэд Копылов, Оленников гэгшэд Пироговагай дурадхалые халуунаар дэмжээ.

Мал үүсэлдэг заводой директор нүхэр Ройтберг үгэ абаад, иигэжэ мэдүүлбэ:—СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 411-дэхи Улан-Удын хүдөөгэй округhоо мяханай комбинадай желатинна цехын начальник **Нина Яковлевна Рыбниковае** дэбжүүлхые дурадханаб. Найдабариемнай нүхэр Рыбниковагай сохом дүүргэжэ шадаха байhандань этигэнэбди. Нүхэр Рыбникова манай коллективтэ хүмүүжэhэн, юрын хүдэлмэришэнhөө цехын начальник болоhон хүн. Эндэ эрхим ажалша, hайн эмхидхэгшэ байhанаа харуулаа.

Нүхэр Ройтбергын хэлэhэн энэ үгые сугларагшад нэрьетэр альга ташан дэмжэбэ.

Суглаанда хабаадагшад Нина Яковлевна Рыбниковае СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидээ.

Суута баатарнууд—манай кандидадууд

Үбэлэй янгинама хүйтэн үглөөгүүр... Городой предприятинуудаар hүниин халаан дүүрэжэ, үдэрэй халаан эхилхэ болонхой.

Улан-Удын вагонно депогой модо болбосоруулгын цехтэ хүн зон олон. Тэдэнэй заримань ажалhаа сэхэ ерэнхэй, нүгөөдүүлынь ажалдаа гарахаар бэлдэнхэй янзатай. Тэдэнэр эндэ тэндэ бүлэг бүлэгөөрөө сугларжа, ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэлдэнэ, хүхюу зугаатайгаар энеэлдэнэ.

«Эхэ оронойнгоо эрхимэй эрхим хүбүүд, басагадые СССР-эй Верховно Соведтэ hунгая» гэhэн уряа лозунг ханаар гэрэлтэн толотоно.

Үглөөнэй 7 час 30 минута. Депогой профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Субочева hунгуулиин урда тээхи суглаа нээжэ, вагоной мастер Глушкодо үгэ үгэбэ.

—Манай ороной Конституциин ёhoop, ажалшадай коллектив бүхэн Эхэ оронойнгоо гүрэнэй засагай дээдэ органдо кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхэтэй. Тиимэhээ СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар 410-дахи Улан-Удын паровоз-бүтээлгын округhоо КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые** дэбжүүлнэб,—гэжэ Глушко хэлэбэ. Энэ дурадхалыень суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа. hүүлээрнь слесарь Ивлев үгэ абажа, нүхэр Глушкогой hанамжые халуунаар дэмжэбэ.

Трибуна дээрэ вагонуудай ахалагша шалгагша Сафронов гарана.

— Манай депогой коллективэй зүгhөө Бурят-Монголой АССР-hээ СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар 410-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округhоо Коммунис партиин, совет арадай үнэн сэхэ хүбүүн, Эсэгэ оронoo хамгаалгын агуухэ дайнда шалгарhан солото баатар, агаарай сэрэгэй генерал-майор, гурба дахин Советскэ Союзай Герой **Александр Иванович Покрышкиниие** дэбжүүлхыем зүбшөөгыт. Нүхэр А. И. Покрышкин манай этигэл найдабарие дүүргэжэ шадаха, түрэл партидаа, совет арадтаа үнэн сэхээр алба хэхэ хүн гэжэ hананам,—гэжэ нүхэр Сафронов үгэеэ дүүргэнэ. Тэрэнэй дурадхалые халаанай мастер Кравцов үнэн зүрхэнhөө дэмжээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар 410-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округhоо Н. С. Хрущев, А. И. Покрышкин гэгшэдые дэбжүүлхэ гэhэн тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абажа, hунгуулиин урда тээхи окружной суглаанда түлөөлэгшэдые hунгаба.

БАЯР БАЯСХАЛАНГАЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Февралиин 6-да Тарбагатайн МТС-эй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, албахаагшад hайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэhэн клуб соогоо бүри үглөөгүүр эртээнhээ эхилжэ сугларба. Хүн бүхэн хүхюун зугаатайнууд.

Ушарынь хадаа, тэдэнэр **СССР**-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха Тарбагатайн 416-дахи округhоо депутадта кандидадые мүнөөдэр дэбжүүлхэ ёhотой байгаа.

МТС-эй агроном-түсэблэгшэ нүхэр Борисов hунгалтын урда тээхи суглаа нээхэ зуураа, «манай коллективэй хүдэлмэрилэгшэд Верховно Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлхэ ехэ хүндэдэ хүртөө» гэжэ хэлэбэ.

Түрүүн үгэ абаhан МТС-эй главна инженер нүхэр Кречетов иигэжэ хэлэбэ:—Коммунис партиин, Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша **Климент Ефремович Ворошиловые** оронойнгоо засагай дээдэ газарта—Верховно Соведэй депутадта кандидат болгожо дэбжүүлнэб.

Инструктор-бухгалтер нүхэр Русин энэ дурадхалыень дэмжэбэ. Суглаанда хабаадагшад hунгуулиин Тарбагатайн округhоо hунгагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа, нүхэр К. Е. Ворошиловта хандаба.

hүүлээрнь ветврач нүхэр Верхозина үгэ абаба.

—Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар манай округhоо республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Василий Радионович Филипповые** дэбжүүлхые дурадханаб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ. Верхозинагай энэ дурадхалые автогаражай механик Зайцев, тракторна бригадын бригадир Семенников, главна агроном Соломинский hайшааба.

Суглаанда хабаадагшад Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 416-дахи округhоо нүхэр В. Р. Филипповые дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидхээд, hунгуулха зүбшөөлөө үгэхыень тэрээндэ хандаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзда нүхэд Н. С. Хрущевой, А. У. Хахаловай кандидатурануудые, РСФСР-hээ hунгаха Эрхүүгэй 24-дэхи округhоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ нүхэр А. М. Ясновой кандидатурые мүн нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Механизаторнуудай баяр

Бичурын МТС-эй механизаторнууд, инженер, технигүүд, албахаагшадай hунгалтын урда тээхи суглаан үсэгэлдэр баярай оршон байдалда болоо. Суглаанда 200 шахуу хүн хабаадаба.

МТС-эй инженер нүхэр Прадед түрүүлэн үгэ хэлэхэдээ, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 417-дохи Бичурын округhоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Никита Сергеевич Хрущевые** дэбжүүлхэ гэжэ дурадхаа.

Удаань МТС-эй директор нүхэр Нетесов үгэ абажа, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар партиин Бичурын айкомой секретарь **Владимир Георгиевич Большаковые** дэбжүүлхэ дурадхал оруулаа.

Нүхэд Прадед, Нетесов гэгшэдэй дурадхалнуудые сугларагшад бултадаа дэмжэбэ.

hунгуулиин 417-дохи Бичурын округhоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадуудаар КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевые, партиин Бичурын айкомой секретарь В. Г. Большаковые дэбжүүлхэ гэжэ суглаан нэгэн дуугаар тогтоогоо.

Найдабариемнай дүүргэхэ

Курумкан. Үсэгэлдэр, үдэрэй 1 часта Могойто тосхоной хүдөөгэй клубта Баргажанай МТС-эй механизаторнууд сугларжа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлбэ. Суглаан дээрэ түрүүлэн үгэ абаhан МТС-эй механик нүхэр Белоусов иигэжэ хэлэбэ:

—Би гүрэн түрынгөө засагай дээдэ органдо КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые** hунгуулиин 414-дэхи Баргажанай округhоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлнэб,—гэбэ. Энэ дурадхалыень суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Тэрэнэй удаа үгэ хэлэhэн тракторна бригадын бригадир нүхэр Телятников СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гэй секретарь, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **Михаил Андреевич Сусловые** дэбжүүлбэ.

— hунгуулиин 414-дэхи Баргажанай округhоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Бурят-Монголой литературын үндэhэ hуури табигша, мэдээжэ уран зохёолшо **Хоца Намсараевич Намсараевые** дэбжүүлнэб. Эдэ нүхэдэй манай этигэл найдабарие дүүргэжэ байhаниинь лабтай,—гэжэ МТС-эй директор нүхэр Далбаев хэлэбэ. Нүхэр Далбаевай дурадхалые механизаторнууд Ринчинов, Доржиев, Ухинова, Истаев, Красиков болон бусад дэмжэбэ.

Нүхэд Н. С. Хрущевые, М. А. Сусловые, Х. Н. Намсараевые hунгуулиин 414-дэхи Баргажанай округhоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлхэ гэhэн тогтоол суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталагдаа.

Нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ

Яруунын аймагай Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдэй hунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан үсэгэлдэр колхозой шэнэ клуб соо, үдэ бага үнгэржэ байхада, угаа ехэ баярай оршон байдалда нээгдээ.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дугаров суглаагаа нээгээд, КПСС-эй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Ч. Ц. Доржиевта үгэ үгэбэ. СССР-эй дүрбэдэхи зарлалай Верховно Соведэй hунгалтаhаа хойшо үнгэрhэн дүрбэн жэл соо Коммунис партиин ударидалгаар ябажа, совет арадай социалис экономико, соёл культураяа хүгжөөхэ хэрэгтэ түйлаhан гайхамшаг амжалтанууд тухай нүхэр **Доржиев** хөөрэбэ.

Удаань колхозой гэшүүн нүхэр В. Самбуев үгэ абаад иигэжэ хэлэбэ:

—Коммунис партиин, Совет правительствын элитэ ехэ ажал-ябуулагша **Анастас Иванович Микояниие** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлнэб,—гэбэ.

Клуб соо сугларhан 250 колхознигууд энэ дурадхалыень нэрьемэ альга ташалгаар угтан дэмжээ.

Колхозой гэшүүн Галсан Цыренович Морохонов трибунада гараад:

—Манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй зүгhөө СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhоо түрүү хонишон **Бальжима Базаровна Санжиевае** дэбжүүлхэ дурадхал оруулнаб.

Нүхэр Морохоновой дурадхалые колхознигууд Цыренжапов, Цыренов, Пермяков болон бусад hайшаан дэмжэбэ.

—Суглаанда хабаадагшад Бальжима Базаровна Санжиевае СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhоо дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй hунгуулиин урда тээхи суглаан. Кузнечна цехын технолог Е. И. Рогачев үгэ хэлэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

СССР-эй Верховно Советтэ һунгуулиин хүндэлэлдэ

Мүрысөөндэ жагсаба

Бурядай түрүүшын гигант. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой цех бүхэн соо СССР-эй Верховно Советэй һунгалтые угтуулан социалис мүрысөөнэй дүлэн үдэр бүри улам бадаржа байнхай.

Энхэ һайхан бурят нютагтаа эрхим ажалаараа суурхажа байдаг паровоз, вагон бүтээгшэд Донбассай шахтёр, Социалис Ажалай Герой Николай Мамайн үүсхэлые халуунаар дэмжээ.

Ороной суута шахтёр Мамайн жэшээгээр заводой инструментальна цехын хүдэлмэришэд үдэр бүриингөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэжэ захалба.

СССР-эй Верховно Советэй һунгалтые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө цехынхид нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые мартын 25-да дүүргэхэнь. Тэрэ болотор уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын 4 дурадхал оруулжа, 50 мянган түхэриг алмаха, 8 часай хүдэлмэрие 7 час соо дүүргэхэ, бүтээхэ продукциингаа үнэ сэнгые үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 10 процентээр химдаруулха гэһэн социалис уялга абаад, хүдэлмэришэд шадал мэдүүлэн ажаллана.

Дүршэлтэй шлифовальщик, цехын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Кирилл Алексеевич Крашенников үдэр бүри даалгабаряа 250 процент дүүргэхэб гэжэ мэдүүлээд, 8 часай хүдэлмэрие 7 час соо хэдэг болохын түлөө мүрысэе гэжэ нүхэдөө уряалба.

С. Черненко.

Шэнэ аргаар суднанууд бүтээгдэхэнь

СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан, Улан-Удын судно-бүтээлгын заводой слесарьнүүд, котельщигууд үндэр бүтээсэ т э й г э э р ажаллажа байна.

Главна механик П. С. Жаворонковой хүтэлбэрилдэг мастерской участогта токарь Н. Карпов, түмэршэ дархан М. Баклушин, мүн И. Стрекаловский гэгшэд эрхимээр хүдэлмэрилдэг юм. Эдэнэр үдэр, һарынгаашье даабарие 150—200 процентээр дүүргэнэ.

Январь һарын янгинама хүйтэндэ электромонтажникуудай бригада поточно барилга хэхэтээ хамта ехэ хүсэтэй электролини татаа. Электромонтёрнууд П. Соколов, В. Усов, О. Бараковский гэгшэд поточно линиие хабсаран барилга дээрэ даалгабаряа хоёр дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүн заводой котельщигууд В. Гергесенов, А. Ничтарчук, электрогагнуурша Л. Брянский гэгшэд богони болзорто шэнэ кран бүтээгээд, судна бүтээлгэ, заһабарилгада хэрэглэгдэхэ тэргэнүүдые хэжэ дүүргүүтэй байна. Заводой ахалагша инженер нүхэр Розановай зохёоһон проектээр судные шэнэ аргаар хабсаргаха түхеэрэлгэ хэгдэнэ. Республикын гол мүрэнүүдээр ябаха шэнэ суднануудай проект заводой конструкторнууд зохёожо байна.

Мүнөө заводой коллектив февраль һараһаа шэнэ поточно аргаар судна бүтээжэ эхилхэнь.

Д. Балданов.

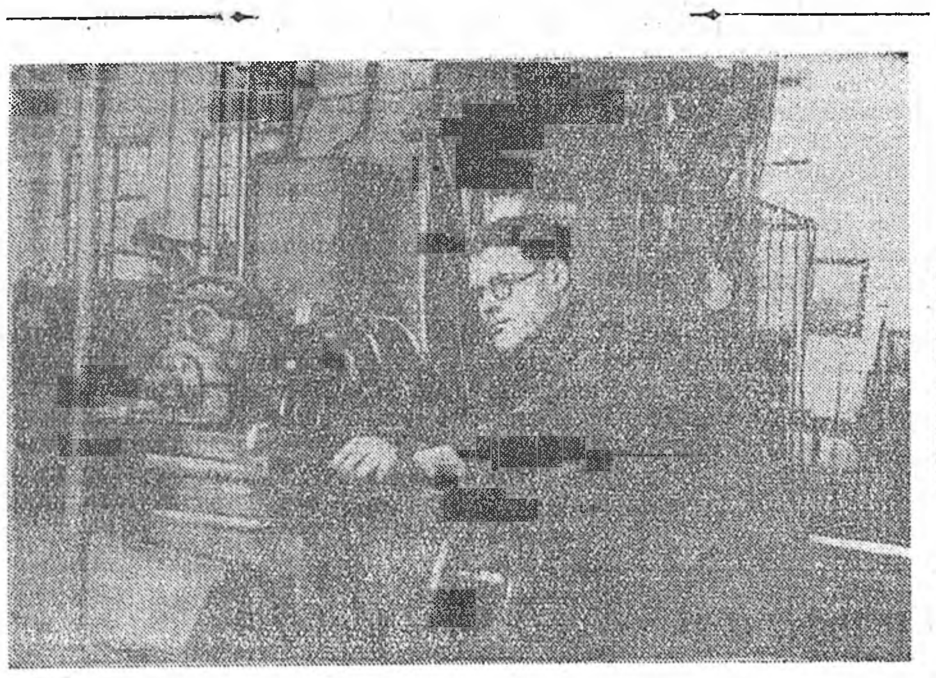

Улан-Удын судна бүтээлгэ, заһабарилгын заводой мэдээжэ фрезеровщик А. А. Ткачук табадахи табанжэл соо 10 жэлэй түсэб дүүргэһэн юм. Мүнөө нүхэр Ткачук ороной суута шахтёр Н. Мамайн дурадхалые ехэ һайшаагаад, халаанайнгаа даалгабарие ходо үлүүлэн дүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ткачук хүдэлмэрилжэ байна.

Мянгаад хонин урэжүүлэгдээ

Байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абая гэһэн Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишодой патриотическа үүсхэлые манай хонишод ехэтэ һайшаагаа. Үнгэрһэн 1957 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө оройдоол 77 хурьга абаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 140 хурьга абажа, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ гэһэн уялга колхозоймнай бүхы хонишод абаба. Игэжэ гансахан жэл соо 8725 хурьга абажа түлжүүлхэ гү, али жэлэй эсэстэ 20 мянган хонитой болохо байнабди.

Колхозой түрүү хонишод Дансаруновагай, Разгильдеевэй хүтэлбэрилдэг отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абажа, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалхын түлөө бүхы шадалаараа оролдожо байна. Тиихэдэ Норбо Балдановай хүтэлбэрилдэг отарада 500 гаран эртын хурьгад абтаад, кошарнобазова аргаар харууһалагдана.

Хурьгалһан хонид хоёр-гурбан неделиин туршада искусственна аргаар урэжүүлэгдэнэ. Энэ хэрэгтэ колхозой правлени, партийна эхин организаци һаналаа ехээр табижа, урэжүүлгын пунктнуудые заһабарилуулжа бэлэн болгоо. Хүгтэй хусанууд һайн тэжээл дээрэ, тобир тарганаар байлгагдана. Тиимэһээ байгша оной эхилһэнһээ хойшо 1000 шахуу хонин урэжүүлэгдээ.

Хонидойнгоо олошорхотой хамтадал, хорёонуудые олоор бариха гэжэ колхозой правлени хараалаа. Энэ жэлдэ Ара-Булаг гэжэ газарта хониной 2 байра, культбазын хоёр дабхар байшан, хонишодой байха хамтын байратайгаар баригдаха юм.

СССР-эй Верховно Советэй Хандалгада харюу болгон, манай хонишод мүнөө жэл 8725 хурьга абажа, хонин һүрэгөө 20 мянгада хүргэхэ, нооһо хайшалалгаяа эрид дээшэлүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байһаар.

Г. Овсянкин, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Кяхта.

Таанар, хабарайнгаа тарилгада хүсэд бэлдээ гүт?

Республикын МТС-үүдэй харьяата колхозууд болон совхозуудта урэһэ хаалгын дүүргэлтэ тухай

1958 оной февралиин 1-нэй мэдээн

МТС-үүд	Урэһэ хаалга процентээр: Орооһото таряанай	Урэһэ хаалга процентээр: Хартаабхын
Кабанскын	113,7	67,3
Түнхэнэй	113,0	80,3
Тарбагатайн	104,2	62,4
Шэнэ-Бэрээнэй	102,0	48,6
Б-Куналейн	101,7	59,5
Е-Куналейн	100,9	56,0
Итанцын	99,0	73,9
Охин-Булагай	98,9	68,3
Бургалтайн	98,8	61,2
Хэрэнэй	97,9	75,3
Хэжэнгын	95,0	47,8
Үшөөтэйн	93,0	36,7
Хонхолойн	92,5	53,7
Бичурын	92,6	55,7
Тимлюйскэ	91,6	51,1
Жэрэмэй	91,1	62,7
Суулгын	89,3	46,1
Чесанын	89,3	18,8
Закаменай	87,5	50,7
Эгэтын	87,0	20,2
Е-Кударын	84,9	80,6
Нарһатын	84,7	10,6
Хориин	84,0	46,8
Курбын	82,4	38,7
Гашейн	80,5	57,3
Иволгын	78,5	65,3
Баргажанай	77,2	56,1
Хамнигадайн	77,5	95,0
Хүнтэйн	76,6	75,0
Ториин	74,7	37,6
Погранична	70,0	78,5
Сухын	69,1	50,8
Цагаан-Усанай	63,7	33,1
Сэлэнгын	45,4	62,2
Саянтын	32,6	46,5
СОВХОЗУУД:		
Эрдэм	100,0	37,3
Кяхтын	96,5	88,0
Яруунын	93,7	60,0
Борьёогой	86,3	40,6
Бичурын	85,2	37,3
Хориин	67,7	28,5
Сэлэнгын	28,1	37,0

Республикын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэлгэ тухай

1958 оной февралиин 1-нэй мэдээн

МТС-үүд	Наг шэбхэ гаргалга (тонноор): Таряалан дээрэ	Наг шэбхэ гаргалга (тонноор): Нуга сабшалан дээрэ	Үнэһэ суглуулга (центнеэр)	Шубуунай аргал суглуулга (центнеэр)
Баргажанай	1726	6090	26	51
Хүнтэйн	2550	1292	—	—
Бичурын	2533	619	123	319
Бага-Куналейн	728	330	49	230
Охин-Булагай	1732	819	147	334
Цагаан-Усанай	1395	—	—	—
Үшөөтын	837	551	16	19
Эгэтын	320	—	—	—
Нарһатын	607	3387	—	—
Курбын	607	75	24	46
Шэнэ-Бэрээнэй	4998	1789	10	224
Кабанскын	5100	—	35	28
Тимлюйскэ	5209	—	284	166
Е-Кударын	4259	1053	—	—
Хамнигадайн	2117	641	12	63
Погранична	820	—	—	—
Гашейн	2411	4691	229	533
Хонхолойн	2656	—	182	214
Суулгын	1059	731	61	231
Сэлэнгын	334	2840	76	205
Сухын	933	1508	10	8
Тарбагатайн	1217	—	82	187
Жэрэмэй	568	137	39	82
Ехэ-Куналейн	4075	439	104	193
Түнхэнэй	3374	1251	135	308
Хэрэнэй	2448	2470	152	167
Хориин	1637	1944	14	25
Хэжэнгын	689	1277	55	62
Чесанын	306	2531	59	88
Закаменай	714	2964	—	—
Ториин	1082	974	15	27
Бургалтайн	244	1633	—	—
Иволгын	755	190	7	13
Саянтын	790	171	—	—
Итанцын	2422	1100	—	—

Сэлэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз хабарай тарилгада хэрэгтэй бүхы урэһээ сэбэрлэжэ амбаартаа хаанхай. Тарилгада дэхэ зэр зэмсэгүүд заһабарилагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой агроном О. Ц. Базарова урэһээ шалгажа...

А. Мантат...

Үндэр урагсын түлөө тэмсэнэбди

Саашадаа орооһо таряанай урагса бүри дээшэлүүлхын тулада таряалангайнгаа газарые зүбөөр хубаарилан, зохидоор элдүүрилжэ, илангаяа үбэлдөө агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые улам үргэнөөр бэелүүлхэ зорилго табигдаа. Тиигэжэ манай колхозойхид байгша ондо орооһо таряанай бүхы тарилгын гектар бүриһөө 12—13 центнер, мүн гектар бүриһөө дунда зэргээр 110 центнер хартаабхын, 120 центнер корнеплодуудай, 130 центнер овощиин, 105 центнер силоснэ ургамалнуудай урагса хуряаха уялга абаа.

Урдаа табиһан эдэ зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжо манда гүйсэд бии.

Урэһэ хурэнгэмнай эгээл һайн урагсатай участогуудһаа хуряагдаһан таряанһаа, тарилгын гектар бүридэ 2 центнер хүртэхөөр бэлдэгдээ. Мүнөө жэл орооһо таряанай 65 процент хэрээһэлүүлэн таригдаха юм. Урэһэмнай һайса сэбэрлэгдээд, тарилгын шанарта хүргэгдэжэ, наринаар хадагалагданхай.

Таряалан дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэри энэ жэлдэ эмхитэйгээр ябуулагдаа. Саһанай ехээр ороһонһоо хойшо 513 гектар пар дээрэ хаалтануудые табижа, мүн хахалан обоолжо, саһа тогтоогообди.

Гадна, таряалан, нуга сабшалан болон огород дээрэ хамтадаа 1096 тонно наг шэбхэ зөөгдөө. Байгша ондо таряалангай га бүридэ 20 тонно наг шэбхэ гаргаха зорилготойбди. Мүн 20 центнер үнэһэн, 40 центнер шубуунай аргал суглуулагдаа.

Тэрэшэлэн саашадаа таряалангайнгаа газарые шанар... орооһото, тэжээлэй культур... зүбөөр ээлжэлүүлэн тари... оборот байгуулхые орол... Мүнөө байгаа тарилгымнай 49 процентые орооһото. 12... тые силостэ орохо урга... ээлдэг юм.

Орооһото болон тэжээлэ... малнуудые имагтал сэбэр па... тариха һайн урагса хур... байна. Тиимэһээ мүнөө жэл... гектар парайнгаа ехэнхи хуб... ниисэ таряад, заримандань... рохтой холижо, хара таря... сэсэгтэй холижо тарихабди... тарилгынгаа талмай үргэдх... лада урагса муутай нуга са... бэлшээри, мүн горьтой газ... модо, һөөг бургааһанһаа сэб... элдүүрилнэбди. Үнгэрэгшэ... 145 гектар шэнэ, боро газа... лагдаа, тэндээ мүнөө жэл... хэхэбди.

Тиигэбэшье, орооһото бол... жээлэй ургамалнуудай урга... шэлүүлхэ, тарилгын талмай... хэхэ хэрэгтэмнай Ехэ-К... МТС бодото туһаламжа үшө... гэнэгүй гэхэдэ болохо. Жэш... манай колхоздо ногоо муу... шалан, бэлшээри, мүн һөөг... һанһаа сэбэрлэгдэхэ 500 гек... зар бии, теэд энэ газарые а... хүдэлмэри тон удаанаар ябу... на. Таряалан дээрэ наг шэбх... хэ болон бусад ажал ехэтэй... мэрие оньһожоруулха туша... жээн абтанагүй.

В. И. Родионов, Тарбаг... аймагай «Рассвет» кол... түрүүл...

БУРЯТ-МОНГОЛДО СОВЕТ ЗАСАГАЙ ТОГТОҺООР 40 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

1917 ондо октябрьда агууехэ социалис революци боложо, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үеые нээһэниинь элитэ. Капитализм анха түрүүшынхеэ бута сохигдожо, Россин хүдэлмэришэд болон таряашад оронойнгоо бүхы засагые гартаа абаа һэн.

Бүхэроссин Советүүдэй хоёрдохи съездын манай орондо Совет засагай тогтоогдоһоние баталан соносхоо бэлэй. Энэ съезд дээрэ эб найрамдал, газар тухай декредүүд абтаһан юм. Хүдэлмэришэд, таряашадай анха түрүүшын правительство Арадай Комиссарнуудай Советые бии болгоо һэн. Тэрэнэй түрүүлэгшээр арадуудай агууехэ вождь В. И. Ленин һунгагдаһан байгаа.

Агууехэ Октябриин социалис революциин илалтые манай ороной, тэрэ тоодо аяар холын Забайкалиин арад зон түйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа бэлэй. Революциин удаа Чита городто болоһон, Забайкальска областиин таряашад—солдадуудай съезд дээрэ үгэ хэлэһэн делегадууд Октябриин революциие арад ниитын хаа хаанагүй дэмжэһэн тухай бултадаа шаху тэмдэглэһэн юм.

Танхой станциин түмэр замай хүдэлмэришэдэй суглаан Россида Совет засагай тогтоогдоһоной удаа иимэ тогтоол гаргаа һэн: «Ажалшан арадай хүсэл зорилгые бодото дээрэнь бэелүүлэгшэд, хамгаалагшад болохо хүдэлмэришэн, таряашан, солдат депутадуудай Советүүдые бүрин дэмжэхэ, манай суглаанай баталжа абаһан (Совет) засагые буруушааһан хүнүүдые арадай хэрэгтэ урбагшад гэжэ тоолохо».

Октябриин революциин илалтые дэмжэһэн иимэ мэдүүлгэнүүд Бурят-Монголдомнай үшөөшье бии байһан юм.

Гэбэшье Бурят-Монголдо Совет засаг хожомшог тогтоогдоһон байгаа. Тиигэһэн гол шалтагаанuудайнь нэгэн юуб гэхэдэ, бүхы Забайкалиинхидал адляар Бурят-Монголдохи большевигууд меньшевигүүдтэй хамта нэгэ организацида байжа үргэлжэлһөөр байһан юм.

Тэрээнһээ гадна, Октябриин революциин илаһанай һүүлээр Дээдэ Үдын, мүн бусад Советүүдтэ эсернүүд, меньшевигүүдэй нүлөөнэй үшөөл ехэшэг байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Октябриин революциин эхилһэн сагһаа хойшо Россин улам олон нютагуудаар Совет засаг шэнэ илалта түйлаа бэлэй. 1917 оной декабрь соо Эрхүү городто Совет засаг тогтоогдоһон байна.

Совет засаг тогтоохо эрилтэ Буря-Монголдо 1918 оной эхилхэһээ хойшо улам шангарһан юм. Дэлхэйн империалис дайнай фронтһоо түрэл нютагуудтаа бусажа ерэһэн солдадууд, хасагууд Бурят-Монголой һуурин тосхонуудаар большевигүүдэй үзэл бодол тайлбарилан, гол агитаторнууд болоһон байгаа.

Хаанта засагай үедэ, тэрэнэй һүүлээр буржуазин, саг зуурын правительствын ээрхэжэ байхада, дарлалта харшалалтые ехээр үзэһэнород, бурят үгытэй таряашад большевигүүдэй үнэн зүб заабарие онсо анхаралтайгаар угтан абадаг һэн. Большевигүүдэй партиин зааһан замаар Совет засаг байгуулха гэһэн эрилтэнүүд улам үргэдэжэ байба. Жэшээлэн хэлэбэл, амаралтаар гэртээ ерээд байһан олохон солдадууд 1918 оной январиин 14-дэ Еланска волостиин суглаан дээрэ байлсаа. Тэдэнэй олонхинь большевигууд байгаа. Волостьдоо земскэ управа тогтоохо гэһэн асуудал тэрэ суглаан дээрэ окружной комиссиин түрүүлэгшэ табиһан юм. Суглаанда хабаадагшад земство байгуулхагүйбди гэжэ уг таһа арсаа һэн гэхэ.

Буржуазна ёһо гуримые усадхажа, Совет засаг тогтоое гэһэн уряа 1918 оной январиин 28-да 1-дэхи Забайкальска хасаг дивизиин круг тунхаглаа. Совет засаг мүн хүдэлмэришэд, таряашадай бодото засаг гээшэ гэжэ тэндэнь хэлэгдэһэн байдаг.

1918 оной февралиин 5-да болоһон Дээдэ Үдын Советэй заседани тон шухала удхашанартай юм. Дээдэ Үдын Совет бүхы Прибайкалидахи засагые гартаа абаха ёһотой гэжэ тэрэ заседани тогтоогоо бэлэй. Тиигэжэ Бурят-Монголдо Совет засаг тогтоогдоһон түүхэтэй.

Манай эндэ Совет засаг тогтоохо хэрэгтэ Центросибирь ехэхэн туһа хүргэһэн юм. Тэрэ үеэр Центросибирьтэ большевигууд хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэжэ байгаа. Бурят-Монгол дотор Совет засагай тогтоогдоходо, Центросибириин тусхай түлөөлэгшэ боложо большевик Я. Е. Боград ерэһэн байна.

Февралиин 16-да Чита городто Совет засаг байгуулагдажа, Забайкальска область бүхы дээрээ совет боложо эхилээ һэн.

Забайкалидахи бүхы засаг Совет эмхи зургаануудай областной комитедэй мэдэлдэ ороһон байгаа. Тэрэ комитет Забайкалида совет засагай илаһан тухай телеграмма Арадай Комиссарнуудай Советэй Түрүүлэгшэ В. И. Лениндэ эльгээһэн юм.

Дээдэ Үдэ городто мартын 16-һаа 21 болотор эндэхи ажалшан арадай съезд болоо һэн. Энэнь ёһотоороо Советүүдэй съезд байгаа, Совет засагые буруушааһан эсернүүд, меньшевигүүдтэ тэрэ съезд эрид харюу үгэһэн юм. Большевик Боград, съездын гэшүүд—хүдэлмэришэд, таряашад үгэ хэлэжэ, эсернүүд, меньшевигүүдэй харша үзэл бодолые элирүүлээ һэн.

Дээдэ Үдын райондо, ондоогоор хэлэбэл, мүнөөнэй Бурят-Монголой ехэнхи газар дээрэ, Совет засаг байгуулха гэжэ тус съезд тогтоогоо бэлэй. «Политическэ, мүн экономическа бүхы засагые нютагуудай Советүүдтэ сүм үгэхэ, харин бэеэ дааһан тусхай земскэ зургаануудые эмхидхэхэ хэрэггүй, үлүү» гэжэ тэрэ тогтоол соонь хэлэгдэнхэй.

Мүн ондоошье шухала шиидхэбэринүүд съезд дээрэ баталагдаһан юм. Арадай комиссарнуудай Советэй баталһан, «Газарые социалис ёһоор эдлэхэ тухай гол хуулиие» хүтэлбэри болгохо гэжэ шиидхээ һэн. Тиимэ зорилгоор Дээдэ Үдын Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй дэргэдэ газар таряалангай таһаг эмхидхэхэ гэжэ тогтооһон байгаа. Тиимэ таһагууд нютагуудай Советүүдэй дэргэдэшье эмхидхэгдэхэ ёһотой байба.

Арадай сүүд тухай асуудалаар Арадай Комиссарнуудай Советэй гаргаһан декредэй үндэһөөр, Дээдэ Үдын райондо арадай сүүд байгуулха гэжэ тус съезд тогтооһон байна. Баһа революционно трибунал бии болгогдоо бэлэй.

Улаан Гварди байгуулха гэжэ съезд шиидхэһэн байгаа. Тэрэшэлэн эдеэ-хоолой асуудалнуудаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри гаргаһан юм.

Тиигэжэ Дээдэ Үдын районой ажалшан арадай съезд Бурят-Монголдо Совет засагай тогтоһые хуулиин хүсэтэй болгон баталһан байна.

1918 оной февральһаа хойшо Бурят-Монголой бүхы нютагуудаар Совет засаг тогтоогдожо һэн. Февралиин 19-дэ Тро... ска (мүнөөнэй Кяхта) Сове... засагые мэдэлдээ оруулаа... Мүн Мухаршэбэрэй, Сэ... Ключевской болон бусад... нуудта Советүүд байгуул... засаг захиргаае гартаа аба...

Нютагуудта тогтоогдоһон... дүүд буржуазна засагай... нуудые усадхажа, шэнэ... рим байгуулжа эхилһэн ба...

Һаяхан тогтоһон Совет... арад зоной байдал һайжа... ажахын хүгжэлтые хангах... шадал мэдүүлжэ шармайн... һон байна.

Тиигэжэ большевигүүдэй... тиин, тэрэнэй агууехэ вожд... Ленинэй сэсэн мэргэн зааба... ридалгаар Россин гүрэнэй... заарнуудай нэгэн болохо... Монголдо Совет засаг то... һон юм. Тэрэ сагһаа хойшо... үнгэрбэ.

Совет арадай агууехэ, х... рисаата бүлэдэ орожо зо... лаа олоһон бурят монгол... циализм байгуулалсаад,... низм байгуулха замаар... эрмэлзэн дабшажа ябана. Бурят-Монголой республи... жэнги индустритай, томо с... хүдөө ажахытай республика... хой. Манай республика до... циалис ёһоной соёл культу... баран хүгжэжэ байна. А... ноймнай байдал улам улам... ран, дээшээ дэбжэнэ. Эдэ... хадаа Октябриин социал... волюциин илаһанай,... засагай тогтоһоной, Ко... партиин манай арадые сэсэ... нээр ударидажа байһанай,... орондо ленинскэ националь... тикые хэлбэришэгүй бэелү... аша урэ мүн.

Б. БА...

Ажал эрдэм хоёрто абьяас ехэтэйгээр һурая!

Үйлэдбэриин бригадануудай гэшүүд—һурагшадай республиканска суглаанһаа

★ ★

Колхоздоо бүри ехээр туһалхабди

1957 оной май соо манай һургуулида һуралсал - үйлэдбэриин бригада эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэндэ 25 һурагшад абаадажа, намайе бригадираар томилһон юм. Бригадынгаа гэшүүднай эдэбхитэйгээр ажаллажа эхилһэн байна. Хабарай тарилгын үедэ 5 га кукуруза, 7 га харшабхарабха тарижа, хаяуһа һайнаар эмхидхээ һэн. Баян ургаса абаха зорилгоор бүри эртүүр 20 тонно наг шэбхэ гаргаһан байна.

Шефтээ абаһан фермэдээ 56 кубометр түлеэ бэлдэжэ, хэрэй нэгэ байра дарилсаабди.

Үбһэ хуряалтын үедэ энэ бригадамнай 4 звено болгогдоһон юм. Бидэнэртэй хамта багша И. Д. Норбоев, дүй дүршэлтэй колхозник Ц. Цыбенов үбһэндэ ябалсажа,

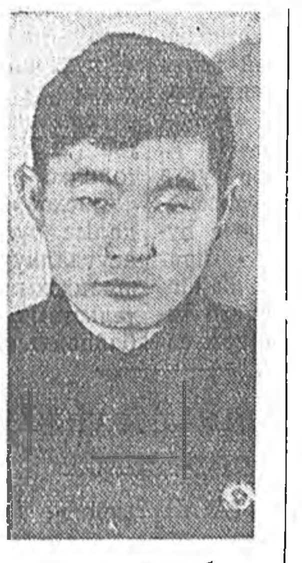

маанадта заабари үгэдэг, туһа хүргэдэг байгаа.

Хүбүүднай тар хажуураар 35 соото, машинаар 4 га сабшаха нормотой байба. Ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, звенонууд болон өөһэд хоорондоо мүрысөөд, тэрэ нормоёо үлүүлэн дүүргэдэг байгаабди. Бригадынхид хамтадаа 280 га сабшаһан, 3700 центнер үбһэ бухаллажа, һүрилһэн байна. 200 центнер силос даралсаа.

Һуралсал-үйлэдбэриин бригада эмхидхэжэ, колхоздо горьтойхон туһа хүргэһэндөө омогорхонобди. Манай һурагшад 2000 таран ажалта үдэр олоо. Колхоз хүнэһэ хоолоор, хубсаһа хунараар гүйсэд хангадаг байгаа. Хүдэлхынгөө хажуугаар амарха, сэнгэхэ аргатай байгаабди. Сүлөөтэй сагтаа физкультура, спорт эрхилжэ, бэе махабадаа бэхижүүлэгшэ һэмди.

Ерэхэ жэлдэ бригадаяа үргэдхэжэ, колхоздоо бүри ехэ туһа хүргэхэ түсэбтэйбди.

С. Банзаракцаев,
10-дахи классай һурагша.
Тори.

БМАССР-эй БҮХЫ ҺУРАГШАДТА

Һуралсал-үйлэдбэриин бригадануудай гэшүүдэй суглаанда хабаадагшадай хандалга

Эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудта, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, партиина, профсоюзай, комсомолой, Соведэй эмхинүүдтэ, хүдөө ажахын зургаануудта, мэргэжэлтэдтэ, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаһан Хандалга соонь хүдөө ажахын үйлэдбэриие зургаадахи табанжэлэй туршада эрид ехээр хүгжөөхын тула Парти, Правительствын хараалһан программа болзорһоонь урид дүүргэхэ уряал хэгдэнэ.

Хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилдэг болохо талаар олонитэ колхознигуудай урда табигдаһан зорилгын угаа ехэ удхашанартай байһые һайса ойлгоһоной үндэһөөр, манай республикын һурагшад багшанарайнгаа хүтэлбэреэр хүдөө гаража, тэндэ ехэхэн хүдэлмэри хэдэг, һуралсал-туршалгын участогуудта һайнаар хүдэлдэг болоо.

Мухаршэбэрэй, Бага-Куналейн, Үнэгэтэйн, Корсаковска, Үрэгэй, мүн бусад һургуулинуудай бригаданууд даажа абаһан талмайдаа агротехническэ заабари нарин нягтаар дүүргэһэн, ажалайнгаа журам һайжаруулһан, хүдэлмэридөө ханамжатайгаар хандадаг болоһон байна. Тэндэхи һурагшадай бригаданууд ургаса харууһалха хүдэлмэреэ болзор соонь дүүргэжэ, үндэр ургаса абанхай.

Гэхэ зуура, республикын олохон һургуулинууд арга боломжоёо хүсэд бүрин хэрэглэжэ шадаагүй байһаар.

Продукт ехээр абаха хэрэгтэнь хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ тодорхой туһаламжа үзүүлхэ, арад зондо ашатай туһатай ажалда һургуулиин үхибүүдые олоор хабаадуулха гээшэ һургуули, хүүгэдэй гэр, үхибүүдэй эмхи зургаануудай шухалын шухала зорилго болоно.

Бидэнэр, суглаанда хабаадагшад республикын бүхы һурагшадые бригада, звено, пионерэй, комсомол-залуушуулай лагерьнуудые эмхидхэжэ, колхоздо хүдэлхэһөө урид иимэ уялга абахые уряалнабди:

1. Ургамалнуудай талаар:

1—4-дэхи классай һурагша бүхэн 0,01 га; 5—7-дохи классай—0,02 га; 8—10-дахи классай — 0,03 га газарта корнеплод тарижа ургуулха. Тиихэ зуураа, гектар бүриин 150 центнерһээ доошо бэшэ хартаабха, 200 центнерһээ доошо бэшэ турнепс, 100 центнерһээ доошо бэшэ тэжээлэй свёкло хуряажа абаха.

2. Мал ажалай талаар:

Һурагша бүхэн 1 туулай гү, али 1 шубуу тэжээхэ.

Тэрээнһээ гадна, һурагша бүхэн хоёр-гурбан модо тарижа ургуулха.

1958 оной туршада манай республикын һурагшад 1000 га корнеплод, 2000 га кукуруза тариха, мүн 100 мянгаһаа үсөөн бэшэ тахяа, нугаһа, туулай, гахай тэжээхэ.

Суглаанда хабаадагша бидэнэр эдэ уялгануудаа бэелүүлхын тулада һургуули, звено, бригадануудай хоорондо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ республикын бүхы һурагшадые уряалнабди.

Үзэһэн материалаа колхозой ажалтай холбожо, улам гүнзэгыгөөр ойлгохые оролдохобди.

Республикынгаа хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы һурагшад хаба соогоо туһа нэмэри оруулха бэзэ гэжэ республика доторхи һурагшадай бригадануудай гэшүүдэй, бригадирнуудай суглаан батаар найдана.

☆ ☆

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бага-Куналейн МТС-эй главна агроном нүхэр П. М. Сопрыкин һуралсал-үйлэдбэриин бригадануудай гэшүүдтэй хөөрэлдэжэ байна.

А. Пономарёвой фото.

17550 ажалта үдэр олообди

Манай һургуулиинхид зунай амаралтын үеэр колхоздо хүдэлдэг һайн заншалтай болонхой. «Гигант», «Авангард», XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта жэл бүри ошожо, элдэб хүдэлмэри хэдэг юм.

Гэхэ зуура, һуралсал - үйлэдбэриин бригада байгуулһанһаа хойшо хүдэлмэримнай бүри эмхитэй, һуралсалтай холбоотойгоор ябуулагдадаг болоо. Нёдондо һурагшадай хамтын сутлаан дээрэ тиимэ бригадануудые эмхидхэхэ гэжэ шиидэһэн байгаабди. Кукуруза харууһалан ургуулха хоёр бригада, овощь болон орооһото тарянай нэгэ бригада эмхидхээ һэмди.

Колхозой агроном, биологиин багша хоёр үйлэдбэриимнай түсэб зохёолсоһон юм. 4 га талмайда капуста һуулгажа, 13 га газарта

ороохото таряа тариһан байгаабди. Үндэр баян ургаса абахын тула таряалангаа һайнаар харууһалжа, үбһэ, үрмэдэһэнһөөнь ходо сэбэрлэгшэ һэмди. Мүн уһалха, наг шэбхээр шанаржуулха хэрэгтэ ехэ анхарал табигдадаг байгаа. Энээнэй ашаар яһала һайн ургаса абтаа. Жэшээлэн хэлэбэл, гектар бүриһөө 150 центнер капуста хуряагаабди.

Бригадануудаймнай гэшүүд нажар, намартаа 17 550 ажалта үдэр олоһон байна. Олон һурагшад ажалдаа һайнаар хандажа, олон ажалта үдэр олоһон юм. Тэрэ тоодо 8-дахи классай һурагша Владимир Зубков 390 ажалта үдэр олоо.

Гүрэн түрын удхашанартай зорилго хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бэелүүлжэ байхада, бидэ, һургуулиинхид, миин һуухагүй, колхоз, совхозуудтаа шадаха аргаараа туһалалсаха, һургууляа дүүргээд тэндэ ошожо хүдэлхэ ёһотойбди. Һургуули бүхэндэ һурагшадай бригада эмхидхэн, тахяа, нугаһа, галуу, гахай үсхэхэ аргатайбди. Тиигэжэ түрэл Эхэ ороноо бүри баян дэлгэр болголсоё!

Т. Колмакова.
Үрэгэй һургуулиин 10-дахи классай һурагша.
Баргажан.

Һурагшадай хүндэтэ уялга

Һургуулида заалгажа ойлгоһон юумээ бодото ажал дээрэ хэрэглэхэ арга һуралсал - үйлэдбэриин бригада һурагша бүхэндэ олгоно. Иимэ бригада республика соо анха түрүүн манай һургуулида эмхидхэгдэһэн юм.

Колхоздо хүдэлжэ эхилхэдээ зарим һурагшаднай моришье үбөөр хүллэжэ шадахагүй байһан аад, һайн - байн ажалай дадал дүршэлтэй болоо һэн.

Һургуулиинхидһаа бүридэһэн бригада хабарай тарилгын, үбһэ хуряалгын үедэ ехэ хүдэлмэри хэһэн байха. 137 га тарилгын газарта наг шэбхэ гаргажа тарааһан, 100 га шэрэ, боро газар хахалалсаһан байнабди. 10 гектарта квадратно-гнездовой аргаар кукуруза һуулгажа, нарин нягтаар ха-

рууһа хангаа һэмди. Энээнэй ашаар кукурузын га бүриин 115-һаа 220 центнер хүрэтэр ногоон эшэ, буурсаг хуряажа абаһан байнабди.

Зундаа бригадымнай тэшүүд 110 га талмайн үбһэ сабшажа, сомоһон юм. Һурагша бүхэн, звено бүхэн хоорондоо мүрысэжэ, ажалай амжалта туйлахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэдэг байгаа. Хүдэлмэриимнай дүн үдэр бүри согсологдожо, һурагшадта дуулгагдадаг һэн.

Партиин айкомой секретарь нүхэр Попов, ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Базарон манай бригадада ходо ерэжэ, заабари үгэдэг, туһа хүргэдэг байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Һурагшад бригада болоод хүдэлжэ байхадаа, машина техникэтэй һайн танилсаха аргатай. Теэд, МТС-эй эльгээһэн трактор бүхэли зундаа миин байшоо. Тэрээниие шудалхын тула юумэ хэгдээгүй байһаниинь гэмшэлтэй.

С. Башкирцев,
10-дахи классай һурагша.
Мухаршэбэр.

Хүдэлмэри хэхэдэ урматай

Ажалые баһал һуралсал гээшэ гэжэ бидэнэр харадаг байнабди. Тиимэһээ, энэ хэрэгтэмнай тон харюусалгатайгаар хандадаг. Һайнаар һурахынгаа хажуугаар ажалай дадал, дүршэлтэй болохо гэжэ һурагша бүхэн оролдоно.

5—10-дахи классуудта һурадаг 147 хүнһөө бүридэһэн бригада нёдондо жэл хүдэлжэ эхилһэн юм. Һуралсалайнгаа үшөө дүүрээдүй байхада, колхозой фермэдэ хүдэлжэ эхилээ һэмди. Тэрэ үеэр хүдөө ажахын практика гаража байһан 9-дэхи классай һурагшад бригадын хүдэлмэри ударидаа бэлэй. Тиихэдэ би бригадын 1-дэхи группые даадаг байгааб.

Фермэ дээрэ заһабарилгын хүдэлмэри

хэдэг, малай байра сагаададаг байгаабди. Басагаднай үнеэшэдтэ туһалдаг: үнеэдыень харууһалсадаг, хүхэ, дэлэнтыень угаадаг, нидхэрдэг, тэжээлэй тэбшэнүүдые сэбэрлэдэг, үбһэ, силос асаржа эдюулдэг байба. Сабшалан дээрэ 400 шахуу тонно наг шэбхэ гаргаа һэн.

Мүн 8—10-дахи классайхид гарааршье, машинааршье үнеэ һаажа һураа. Тугал харууһалха асуудалда онсо анхарал табигдадаг байгаа. 50 килограмм шахуу яһанай гурил суглуулжа, тэжээлдэнь холиһон байна. 10 һурагшамнай нэжээд тугал даажа, тэдэнээ 100—200 килограмм шэгнүүртэй болгоод, тобир тарганаар колхоздоо тушаагаа. Тугалнуудынь үдэр бүри 475 граммай орондо 600 — 900 граммаар нэмэдэг байба.

Шефтээ абаһан фермэмнай һү һаалгаар аймаг соогоо 1-дэхи һуури эзэлжэ, партиин айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө.

Ц. Бадмаев,
Аргатын һургуулиин 10-дахи классай һурагша.
Курумкан.

□ □ □

Үйлэдбэриин бригада—һурагшадые ажалда дүршүүлхэ һайн арга

☆

И. БАРАННИКОВ, БМАССР-эй Гэгээрэлэй министр

☆ ☆

...һурагшадые ажалда абьяастай, ...ратай, дадалтай болгохо арга бо...мжоор социалис хүдөө ажахым... баргадашагүй баян.

Манай республикын колхоз, совхозуудай тарялан дээрэ хэдэн зуу...д, мянгаад трактор, комбайн, хүдөө ажахын ондооһье машинанууд ...далнэ. Мүнөө үеын түрүү техни...эр зэбсэгжэһэн хүдөө ажахыда эр...м түгэс мэргэжэлтэд хэрэгтэй. Иимэ хүнүүд эрдэм ухаанай туйлтануудые хэрэглэн, шэнэ онол ...га оложо, мал ажалай ашаг шэ...ые, таряалангай ургасые түргөөр ...шэлүүлхэ байна.

Иимэ эрилтын табигдадаг болон дээрэһээ һургуулинууд ажабайдалтай, ажал хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор хүдэлхэ ёһотой байна. Политехническэ һуралсал хотогородой, хүдөө нютагуудай оршон байдалда тааруугаар ябуулагдадаг болоо. Колхоз, совхозуудтахи һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд, үхибүүдэй лагерьнууд политехническэ һуралсалай тон тодорхой, һайн формонуудай нэгэндэ болгдоно.

Байкало-Кударын аймагай Корсаковска, Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн, Мухаршэбэрэй дунда һургуулинууд республика дотороо түрүүн һурагшадай үйлэдбэриин бригадануудые эмхидхэжэ, политехническэ һуралсал эрид урагшань дабшуулха эдэбхи үүсхэл гаргаһан юм.

Тэндэхи бригадануудта бригадирнууд, тоо бүридхэгшэд һурагшадай дундаһаа табигданхай байдаг. Һуралсалаа ажалтай холбохын тула колхозой мэргэжэлтэд, дүй дүршэлтэй колхознигууд уригдажа, багшанартай хамта үхибүүдые һургалдаг байна. Тэрээнһээ гадна, хүдөө ажахын машина, зэмсэг, зайн галай хүсэ хүдөө ажахыда хэрэглэхэ дадал үхибүүдтэ олгогдодог болоһониинь һайшаалтай.

Һүүлэй үедэ манай республика доторхи һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд улам олон боложо байна. Тиимэ бригаданууд Хориин аймагай Хориин, Баргажанай аймагай Үрэгэй, Курумканай аймагай Аргатын, Закаменай аймагай Санагын, Иволгын аймагай Оронгын дунда, мүн бусад һургуулинуудта эмхидхэгдэнхэй. Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин 142 һурагшадһаа бүридэһэн бригада Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ, 8—10-дахи классудай олонхи һурагшад ажал хүдэлмэриин дадал олохо практика гараһан юм. Багша В. Б. Тармаев, зооветинститудай агрономическа факультедһээ практикада гараһан студентка Бельская тэгшэдэй хүтэлбэрилһэн бригада зундаа 10 га газарта сахарай свёкло тариха, харууһалха, хуряаха хүдэлмэри өөһэдынгөө хүсөөр хэһэн байна. Тэрэ һургуулиин 6-дахи классай һурагша Эдуард Елаев иигэжэ бэшэнэ:

— Бидэнэр сахарай свёкло харууһалха зуураа, энэ ургамалай агротехникэтэй танилсаабди. Колхоздо хүдэлөөдүйдөө мори хүллэжэшье шадахагүй байгаа һэм. Харин мүнөө ажал хүдэлмэридөө яһала дүршэжэ байнаб.

Бичурын аймагай Бага-Куналейн дунда һургуулиин һурагшадай бригада «Победа» колхозой буртаг үбһэндэ дарагдашаһан 25 га газарые агротехникын заабаряар элдүүрилээд, тэндээ сахарай свёкло тариһан байгаа. Энэ колхоз һурагшадай бригадада элдэб хэрэгсэл, зэр зэмсэг үгэһэн, колхозойнгоо агроном Малковае тус бригадада ходо хүдэлхөөр эльгээһэн юм. Һурагшадай дунда соёл болбосоролой хүдэлмэри һайнаар табигдаһан, үе үе болоод лэ уранһайханай, научна фильмнүүд харуулагдадаг байгаа. Һурагшадай бригада нүүдэл библиотекэтэй, радиоприемнигтой, киноаппарадтай болонхой. Эдэнэр сахарай заводто 1565 центнер свёкло тушаагаа, тэрэнь Мухаршэбэрэй аймагай тушааһан свёклоһоо бага бэшэ. Гектар бүриһөө 53 центнер свёкло абахаар хараалһан аад, 100 центнер хуряажа абаа. Бригадада хүдэлһэн һурагша бүхэн 200-һаа доошо бэшэ ажалта үдэртэй болоо. Жэшээнь, һурагша Мария Фалилеева зундаа 232 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 700 килограмм ороохо, 810 түхэриг мүнгэ, 32 килограмм сахар абаба. Энэ жэшээ дээрэһээ харахада, һурагшад колхоздо айхабтар ехэ туһа хүргэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һуралсал-үйлэдбэриин бригадануудай гэшүүд зооветеринарна институдай һуралсалай ажахыда ошоод, һү һаадаг машина хаража байна.

А. Пономарёвой фото.

Ехэ-Куналейн дунда һургуулиин һурагшад бүхэли жэл колхоздо хүдэлхэ бригадатай болохонь. Тэдэнэр саһа тоггоохо, наг шэбхэ таряалан дээрэ гаргаха, олон янзын ондооһье ажал хэхээр хараална. Тэдэнэй һайн һайхан үүсхэлые Гэгээрэлэй министерство, республика соохи һургуулинууд дэмжэжэ, бүхэли жэлдээ колхоздо хүдэлдэг бригадануудые хаа хаанагүй эмхидхэхэ зэргэтэй.

Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулиин һурагшадай хоёр бригада (хамтадаа 75 хүн) Кировэй, Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозуудта хүдэлжэ, 18 гектарта газарай эдеэ таряад, тэндэһээ баян ургаса хуряажа абаа. Зундаа тэдэ бригадынхид 4160 ажалта үдэр олоо. 9-дэхи классай һурагша Полина Курдюкова газарай эдеэ таридаг бригадые хүтэлбэрилжэ, амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошоо һэн. Үнэгэтэйн һургуулиһаа хамтадаа 25 һурагшад выставкэдэ хабаадаһан, 9 һурагшад медальтай болоҗо ерэһэн байна.

Һурагшадай бригадын туйлаһан үшөө нэгэ амжалта тушаа хэлэхээр. Аргатын дунда һургуулиин һурагшадай бригада Калининай нэрэмжэтэ колхозой һү һаалиин фермые даажа абаад, колхознигуудай хабаадалгагүйгөөр һү һаалгыень дээшэлүүлжэ байнхай. Энэ фермэнь колхозһоо гадна, аймаг соохи түрүү фермэнүүдэй тоодо оронхой. Һү һаалиин бригадануудые республика доторхи хэдэ хэдэн һургуулинууд эмхидхэжэ эхилээ. Һурагшадай бригадаһаа туһаламжа абаад байхадаа, колхозууд һургуулида гэр байра, мастерской барижа, түхеэржэ үгэдэг, мүн мүнгэ зөөри үгэдэг байна.

Иимэ жэшээнүүд олон.

Гэхэ зуура, зарим һургуули энэ шухала асуудалда анхаралаа табинагүй. Һурагшадай бригада эмхидхэһэн хэбэртэй болоод, тэрэнэйнгээ ажал һуралсал хоёрые муугаар холбон хүтэлбэрилнэ, зарим багшанарай талаһаа хайша хэрэгээр хандадаг ушарай үзэгдэдэг байһаниие саашадаа тэсэшэгүй.

Городой һурагшад хүдөө ажахытай танилсахын тула туршалгын талмай дээрэ хүдэлдэг гээшэ. Городой һургуулинууд саашадаа комсомолшууд-һурагшадай бригада эмхидхээд, зундаа дүтын колхозуудта ошожо, хүдэлдэг болохо зэргэтэй. Улан-Удэ городой 1, 4, 3-дахи һургуулинууд политехническэ һуралсалда һаналаа багаар табина.

Иимэ дутагдалнууд манай республикын олохон һургуулида үзэгдэдэг гэхэдэ болохоор. Һурагшадай үйлэдбэриин бригада гээшэ үхибүүдые эмхитэй журамтай болгохо, тэдэндэ хэтэдээ хэрэгтэй ажалай дадал дүршэл олгохо зорилготой хэмжээ-ябуулга мүн гэжэ һургуулиин директор, багшанар ойлгог лэ!

Һурагшадай үйлэдбэриин бригаданудай хүдэлмэриие һуралсалайнь программатай нягтаар холбоогүй һаа, ямаршье үрэ дүн үгэхэгүй байна.

Хүдөө ажахые саашадаа эрид ехээр хүгжөөхын түлөө совет зарадай шэн зоригто тэмсэлдэ һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд хабаадалсажа, ажалай дүршэл, мэргэжэлээр баян, эрдэм бэлигтэй хүнүүд болоод, коммунизм байгуулха хэрэгэй амжалтануудые арьбадхалсахань лабтай.

Манай республикын hонин

Тоо бүридхэлгын станци

Манай республикын түб хэто —Улан-Удын Сталинай нэрэмжэтэ үйлсэдэхи байшангай 2-дохи дабхарта БМАССР-эй статистическэ управлени ажалладаг юм.

...Үдэр үдэрэй, арбан хоногой, hарын, кварталай, жэлэй гэхэ мэтэ тоосоото мэдээнүүд хаа хаанаhаа эндэ орожо байдаг. Промышленна предприятинууд, барилгын организаци, эмхи зургаанууд ажаүйлэдбэриингөө түсэбэй дүүргэлтэ, үйлэдбэрилдэг продукциингаа үнэ сэнгые химдаруулhан, мүн ажалай бүтээсын улам ургажа байhан тухай мэдээсэжэл байдаг. Тарилгын талмайн үргэдэжэ, таряа талханай, эгородой эдеэнэй ургасын улам дээшэлжэ байhан, малай тоо толгойн олошоржо, ашаг шэмэ үгэлгын дээшэлжэ байhан тухай хүдөө нютагуудhаа айхабтар ехэ тоо мэдээсэлнүүд абтана.

Ажахын элдэб hалбаринуудhаа абтаhан хэды мянган мэдээсэлнүүдые тэрэ дарыдань түргэнөөр согсолжо, РСФСР-эй статистическэ управлени, нютагай, советскэ, партийна органуудта ябуулха хэрэгтэй болодог.

Эдэ бүхы тоонуудые гансахан бухгалтерска счёдоор гү, али юрын арифмометрээр бүридхэхэ болоо hаа, хэды ехэ саг хэрэгтэй байгаа гээшэб? Тон нарин тоо бүридхэлгэнүүд мүнөө тоо бүридхэлгын тусхай машинаар хэгдэдэг болоо. Иимэ машина ямаршье тоо бүридхэлгые 1—2 минутын, заримдаа хэды секундын туршада бодоод гаргадаг байна.

Тоо бүридхэлгын станциин начальник Иннокентий Ильич Шахаев үүдэ нээжэ, аппаратна таhалгаяа харуулба. Бэшэдэг машинануудтал адлихан, тэбхэгэрхэн машинанууд зэргэ зэргэлээгээр hубарилдан табятай. Илгаань—клавиатура дээрэнь үзэгүүдэй орондо тоонууд.

Машинын оператор нүхэр Кокорин «САР 38 МС» маркын машинаар тоо бодожо эхилбэ. 6—7 hууритай ехэ тоогой процентые энэ машина нюдэ сабшаха зуура гаргана.

Иимэ машинануудтай болоhоной ашаар статистическэ управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хэлэшэгүй ехээр хүнгэдхэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: БМАССР-эй статистическэ управлениин тоо бүридэлгын станци.

Г. Дубравин.

Лотерейн билет олоор тараагдана

Улан-Удэ городой 301-дэхи нөөсэлгын центральна касса ажалшадта. шүүбэритэ лотерейн билет олоор худалдажа байна. Эдэ биледээр үнэ ехэтэй эд бараа шүүжэ болохо байhыень мэдэhэн хүнүүд лотерейн билет олоор худалдан абана. Жэшээнь, олон хүүгэдтэй эхэнэр нүхэр Иванова гүрэнhөө үгтэhэн тэдхэмжээ абаха зуураа, 15 түхэригтэ, 73 наhатай Мария Кирпковна Лодыженская 30 түхэригтэ лотерейн билет худалдажа абаа. Хэдыхэн үдэрэй туршада нөөсэлгын касса 4000 түхэригтэ лотерейн билет ажалшадта худалдаба.

Мүнөө Улан-Удэ городой предприяти, эмхи зургаан, организацинуудта лотерейн билет тараалга эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Түрүүшын хоёр үдэр соо 20200 түхэригэй билет ажалшадта худалдагдаа. Илангаяа «Забайкаллес» комбинат, городой элүүрые хамгаалха таhагай, Аптекоуправлениин хүдэлмэрилэгшэд лотерей худалдан абалгада илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Н. Петров.

Санашадай мүрысөөн

Цакирай дунда hургуулида санашадай мүрысөөн болобо. Мүрысөөндэ hургуулиин ахалагша классай hурагшад бултадаа хабаадалсаа.

Урилдаанда хабаадалсаhан 9-дэхи классай hурагша Владимир Эрдынеев хурдан солбоhоороо суглаагшадые гайхуулба. Тэрэ 10 километрые 45 минута 12 секунда соо гаталжа ерээ. Тэрэнэй удаа 10-дахи классай hурагшад Валерий Жарков, Владимир Жаркой гэгшэд ерэжэ, хоёрдохи, гурбадахи hуурида гараба.

Басагадай дундаhаа 10-дахи классай hурагша Галина Бутина 5 километрые 25 минута 02 секунда соо гаталhан байна.

Д. Будаев.

Закамен.

ШАТАР

Шатараар Улан-Удын чемпион болохын түлөө мүрысөөнэй табадахи уулзалгын удаа зооветинститудай студент Мункоев, горпромбыткомбинадай слесарь Мельников, инженер Аминов гэгшэд түрүүлнэ.

Зургаадахи уулзалга ехэ hонирхолтойгоор үнгэрөө. Аминов яаража байhаар бодоёо алдажархёод, муу байдалда орожо, Мункоевто шүүгдөө. Мельников Могордоевтой наадаха зуураа, бодомжотой ябадалнуудые хээ. Тиигэжэ динлэбэ.

Соколов Казьмин хоёр тэнсүү хүсэтэй байбашье, Соколовынь саг соогоо 40 ябадал хэжэ үрдеэгүй дээрэhээ шүүгдэhэндэ тоологдобо. А. Самарин Галсановые, Икорский Сулеймановые, С. Самарин Бердниковые, Воронюк Хамагановые, Павлов Танхаевые, Тулин Хваные, Шапов Бурловые, Мамилов Дагуровые шүүгээ.

Зургаадахи уулзалгын дүнгүүдэй ёhоор Мункоев (зооветинститут), Мельников (түмэр замай техникум) $5^1/_2$—$5^1/_2$ очкотойнууд. А. Самарин, Кузьмин гэгшэд тус бүридөө 5 очкотой. Аминов, Икорский, Самарин гэгшэд $4^1/_2$ очкотой.

А. Игумнов.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Д. Эйзенхауэртэ Н. А. Булганинай эльгээhэн бэшэг тухай хилын саанахи газетэнүүд иигэжэ бэшэнэ

Д. Эйзенхауэртэ Н. А. Булганинай эльгээhэн бэшэг тухай хилын саанахи газетэнүүд дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ.

Гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондоо хэлсээ хэхэ тухай асуудалые Н. А. Булганин Эйзенхауэртэ дахин дурадхаба гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ. Н. А. Булганинай эльгээhэн бэшэг угаа ехэ удхашанартай байна, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые hулаpуулхын тулада Советскэ правительствын оролдожо байhаниинь энэ бэшэг дээрэhээ элеэр харагдана гэжэ «Гунжэньжибао» газетэ заана. Советскэ Союз найрамдалта дурадхалые хэйн олониитэ, мүн т... лэн олон оронуудай прав... ство hайшаан дэмжэнэ «Чжунгоцинняньбао» газетэ дэглээ.

Германиин демократическа... тэнүүд Н. А. Булганинай б... толилхо зуураа, иигэжэ... «Уласхоорондын түгшүүрилтэ... далые hулаpуулхын, арса... асуудалнуудые эбтэй эе... шиидхэхын тулада Советскэ... тельствын саг үргэлжэ оро... байhаниинь үшөө дахин элир...

Сейф Уль-Ислам Мохаммед Эль-Бадр Каир ерэбэ

КАИР, февралиин 5. (ТАСС). Йеменэй премьер-министрын орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр, уг залгаламжалагша Сейф Уль-Ислам Мохаммед Эль-Бадр хэдэ хэдэн министрнүүдтэй, мүн бусад тусхай тушаалтадтай сугтаа Каир ерэбэ.

Нэгэдэмэл араб республикада Йеменэй нэгэдэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхын зорилгоор ...нэй король Имам Ахмедэй д... бараар Эмир Эль-Бадр энд... гэжэ Египедэй газетэнүүд мэ... нэ. Энэ асуудалаар Имам А... эльгээhэн тусхай бэшэгые Эль-Бадр Президент Гамаль... дель Насерта дамжуулан үгэ... гэжэ «Аль-Ахрам» газетэ бэ...

США-гэй табиhан хоёрдохи хэмэл одониин агаарта тэhэрээ

ВАШИНГТОН, февралиин 5. (ТАСС). Мүнөөдэр, Нью-Йоркын сагаар 02 час 34 минутада, Москвагай сагаар 10 час 32 минутада США-гэйхид хоёрдохи хэмэл одоёо табижа туршаа. Хоёрдохёо табигдаха хэмэл одые абажа гараха «Авангард» ракетэ агаарта тэhэрээ гэжэ США-гэй обороны министерство хэдэхэн минутын үнгэрhэн хойно мэдээсээ.

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 5. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент «Авангард» ракетын агаарта тэhэрhэн тухай Вашингтонhоо тодорхойлон мэдээсээ. «Авангард» ракетын абажа гараха хоёрдохи хэмэл одон 1,4 кило... шэгнүүртэй байгаа.

Хоёрдохи хэмэл одые абажа hан «Авангард» ракетэ агаар... дэн сасуугаа тэhэрээ гэжэ к... пондент заана.

«Агаарта табигдаhан ракет... минутын турша соо шанха... ниидээд, удаань 2 тээшээ хэл... жэ эхилээ. Тухайлхада, тэрэ... хоёр боложо хахарhан байгаа... болоhон ракетын ехэнхи хуби... гаан гал зурылган доошоо... эхилээ. Нүгөө хубинь нэгэ хэд... соо шанха өөдөө дэгдээд, д... унаа.

Атомна бомбо тээhэн самолёдууд Англи дээгүүр ниидэжэ үргэлжэлhөөр

ЛОНДОН, февралиин 5. (ТАСС). Премьер-министрын уялга дүүргэжэ байhан Батлерай мэдүүлгые Лондондо гарадаг газетэнүүд шангаар шүүмжэлээ. Атомна, водородно бомбонуудые тээhэн Америкын бомбардировщигуудай Англи дээгүүр ниидэлгые Батлер зүбтүүлхые оролдоо.

Батлерай мэдүүлгые олониитэ ехээр буруушаана гэжэ «Дейли Миррор» газетэ редакционно статья дотороо бэшэнэ.

Америкын бомбардировщигуудые Англи дээгүүр ниидэхыень ...вительство болюулха дурагүй б... гэжэ «Дейли Уоркер» газетэ р... ционно статья доторoo ша... шүүмжэлээ.

«Оронойнгоо газар дээрэhээ... рикын бомбардировщигуудые, ...гүүдыень үлдэжэ гаргаад, Ан... газар дээрэ Америкын ракетнэ... нуудые байлгахаяа болюулаад... гаа hаа, Англиие аюулhаа хам... ха байнабди» гэжэ Дейли Уо... газетэ статьягай түгэсхэлдэ бэ...

Израилиин сэрэгүүд Сириин хилэ дабан ороо

ДАМАСК, февралиин 5. (ТАСС). 60 солдадhаа бүридэhэн Израилиин зэбсэгтэ отряд үсэгэлдэр үглөөгүүр Сириин хойто зүгтэхи демилитаризованно зоные дабан ороо гэжэ Сириин сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдээсээ. Эдэ солдадуудай Сириин хилэ дабан ороходонь 4 бронемашина, «Мистер» гэжэ нэгэ самолёт ...соо. Энэ үдэр «Мистер» гэжэ 4 ...лёт Израильhаа Сириин хилэ ...ороо.

Энээнтэй дашарамдуулан С... гадаадын хэрэгүүдэй министр... ООН-до байдаг өөрынгөө саг... жын түлөөлэгшэдэ телеграмма... гээгээ.

Инженер Эрнст Дёрпингхаусай зохёоhон нефть шэрэхэ пластмасс... нууд Гамбургда (Германиин Федеративна Республика) hаяхан туршагдаа. ...масс соргонууд ехэ химда сэнтэй байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефть шэрэхэ соргонууд Гамбургдахи портдо бай...

ТАСС-эй фотохрони...

Баруун Германида демократическа организацинууд хоригдоно

БОНН, февралиин 5. (ТАСС). Баруун Германидахи демократическа организацинууд, эб найрамдал хүсэдэг хүнүүд мүрдэгдэжэ үргэлжэлhээр. Германиин Федеративна Республикын полици үсэгэлдэр ниитын гурбан организацине хорёо. Тэдэнэй тоодо «Демократическа үзэл бодолтойшуулай эрхэ хамгаалха центральна нэгэдэл», «Юристнууд-демократуудай хү... мэриншэдэй нэгэдэл», «Зугаа... дай Баруун Германидахи конг... оролсоhон байна. «Германиин ...деративна Республикын конс... цида харша нюуса ажал-ябу... гэжэ дээрэ дурсагдаhан орга... цинууд гэмнэгдээ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Малшадта ходо кино харуулна

Мухаршэбэрэй аймагай культурын таhагай киномеханик Сергей Иванов 4-дэхи жэлээ «Путь Ленина», «Үнэн» колхозуудаар ябажа, кинокартинануудые олониитэ колхознигуудта таhалгаряагүйгөөр харуулжа байна. Тиигэжэ Сергей Иванов колхознигуудай дунда хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн болонхой.

Мүнөө эдэ колхозуудта түл олоор абтажа байна. Эгээл энэ үедэ нүхэр Иванов шэнэ шэнэ картинануудые асаржа, малшадта неделидээ 2 дахин харуулна.

Нүхэр Иванов hүүлэй үедэ колхознигуудта өөhэдынь дураар кино асардаг болоо.

Д. Будажапов.

Һүбэлгэн моторист

Дымчик-Цыденов Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой электростанцида мотористаар ажалладаг юм. Энэ нүхэр гансахан станцидаа хүдэлмэрилөөд ажалаа хизаарладаг бэшэ, харин уралан нарижуулгын элдэб дурадхал зохёожо, машина, зэмсэгүүдээ шэнэдхэн hайжаруулдаг заншалтай. Дымчик Цыденовэй ухаалан зохёоhон харуул hаяхан ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэ харуулынь электрын хүсөөр хүдэлдэг тулада жэл соо 360—400 ажалта үдэр алмаха байна.

Б.-Н. Дашиев.

Үнэтэ үүсхэлэй долгёор

Баргажанай адаг. Үбэл орой болотор эршэтэ долгиёо эбхэрүүлжэ байдаг. Байгал далай мүлhэн хүнжэлдөө ороhоор hаянай. Үдэр ерэхэ бүри Баргажан голой эрьеэр штабельда ябталагдаhан модон улам олошорно. Эдэ бүгэдэ республикымнай модо бэлэдхэлэй промышленностиин түрүү предприятинуудай нэгэн—Баргажанай леспромхозойхидой оролдосотой хүдэлмэриин үрэ дүн болоно.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь hарын хүдэлмэриин дүнгөөр тус леспромхозойхид ВЦСПС-эй, РСФСР-эй ой модоной промышленностиин министерствын дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар абаhан байна. Эдэ үдэрнүүдтэ леспромхозой модошод Донецкэ бассейнэй солото шахтёр Николай Мамайн үүсхэлые үргэнөөр дэмжэжэ байна.

Леспромхозой түрүү электрохюрөөшэдэй нэгэн Гаврил Афанасьев мүрысөөндэ ороhонhоо хойшо халаан соогоо 55 кубометр модо отолхын орондо 82 кубометр хүрэтэр отолно. Иигэжэ нүхэр Афанасьев Николай Мамайн жэшээгээр хүдэлмэрилжэ, халаан бүхэндэ нормоhоо гадуур 27 кубометр модо бэлэдхэнэ. Тэрэшэлэн электрохюрөөшэн Владимир Сарачук hүүлэй үедэ халаанайнгаа нормые 40 кубометрээр үлүүлдэг болоо.

Леспромхозой модо таллуулагшад-трактористнууд халаанайнгаа нормые үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн үүсхэлые февраль hарын эхинhээ дэмжэжэ захалба. Виктор Кичигин даажа байhан «С-80» маркын тракторта техническэ hайн харууhа хэжэ, үдэр соо 65 кубометр модо таллуулха нормоёо 105 кубометр хүрэтэр дүүргэдэг болобо.

Халаанай нормые үлүүлэн дүүргэхэ талаар үнэтэ үүсхэл үргэнөөр дэмжэhэн Баргажанай леспромхозой модошод январиин даалгабариhаа гадуур 2326 кубометр модо шэрэhэн байна.

П. Хантаев.

Амжалтаяа улам арьбадхана

Түнхэнэй аймагай «Искра» колхозой малшад ниитынгээ малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ, яhала hайн амжалтануудые туйлаа. Нёдондоной дүнгүүдэй ёhоор, колхоз эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 40,5 центнер мяха, 91,3 центнер hү, 99,9 килограмм ноохо абаhан байна. Тиин үнеэн бүриhөө 1956 онойхидо орходоо 275 литр hүн схээр hаагдаа.

Мүнөө колхозой малшад туйлаhан амжалтаяа арьбадхаха зорилгоор социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Түрүү hаалишан С. Сыренова СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын үдэр болотор үнеэн бүриhөө 350 литр hү hааха уялга абаба. Тэрэнэй үүсхэлые колхозой hаалишад барандаа дэмжээ.

С. Андыков.

Саhата шуурган соо

(Ухибүүдтэ зорюулагдаhан рассказ)

Үглөөнhөө эхилээд хүбэн сагаан үүлэд бөөнбөөнөөрөө тэнгэриин хаяагаар иишэ тиишээ hэлгэн hэдхэн тамаржа, яаралгүйхэн сугларhаар хоорондохи сэхир сэгээн зай забhарынь халхалагдан, хүжэ хүлхэ боложо эхилбэ.

Наранай туяа үүлэнэй забhараар шагаажа, ой модоной орой дээгүүр алтан шэрхэгээ наадхуулан байhаар, нэгэ адар томо амитанай ама руу орошоhондол гэнтэ харагдахаяа болишоно. Хара туулган үнгэтэй хонхон тогоогоор газар дэлхэйе хабхаглажархиhан мэтээр тэнгэри доошоо намхайна. Хүбшэ тайга соо дүлии балай боложо, hэр-hэрхэн hэбшээн hэршэгэнэн байтараа, улам улам шангараад, элдэб үнгөөр эшхэржэ эхилбэ. Дуб дуугай доошоо хараад байhан ой модон оройгоороо ниилэлдэн, найган надхан шааяжа, далайн долгинуудай дошхорhондол болоно.

Дууша шубуу шонхор өөрэ өөрынгөө аялгаар зоргон соогоо зугаалан байтараа, гэнтэ дуу хүгжэмөө хуряажа, абяагүй болошонод. Тэдэнэрэй хаана яанашье бэеэ нюужа hууhаниинь хэндэшье мэдэгдэхээр бэшэ.

Эгээл иимэ үдэр эдир ангууша Найдан Зүүн Шонтолын хэлбэгтэ агнажа ябаhан байгаа. Арадаа үргэлөөд ябаhан үргэбшэдэнь гурбан хэрмэн, хоёр hолонго монсорно.

Хярмаг саhан бударжа байhанаа, улам бадхан малгайлжа эхилбэ. Байн байтараа саhата шуурган шангадажа, уур сухалаар уухилан, шоно шэнгеэр улина. Эндэ тэндэ арьялаа мододой орбонгоороо холборон унаха абяан дуулдана. Тэнгэри тэhэржэ байна гү гэхээр нүжэгэнөөд дуулдана. Газар дэлхэй доhолно.

—Хаана байhан иимэ саhата шуурган хүдэлбэ гээшэб?—гэhэн бодол Найданай сэдьхэлые эзэлнэ.—Иимэ шуургата үдэр бидэ хоёрто ямар ан дайралдуужа гэбэш даа. Отог байрадаа бусахаhаа дээрэ юун байхаб, — гээд сарбуугайнгаа час харахадань, хахад үдэрhөө нэгэ бага үнгэржэ байба. «Эртэхэн байна», — гэжэ аман соогоо гүбэд гээд, — hалхи шуурганай намдахые эндээ хүлеэхэмнай гү Бүүсхэ?»—гэхэдэнь, амаржа хэбтэhэн нохой hүүлээ өөдэнь hаадаглан дүтэлөөд, хоёр hүрмэн шэхэеэ ээлжээгээр хүдэлгэн байжа, «юун бэ?»—гэhэндэл эзэнэйнгээ урдаhаа харана.

«Хаанахана hуужа эдеэлээ hаа»... гээд Найдан оршон тойрон харасагаан байтараа, хүнэй тэбэрижэ хүрэмөөр бэшэ, бүдүүн арьялаа хушые харажархиба. Тэрэ хушын узуурынь нэгэ хажууhаа түймэртэ шатажа, хүнды болонхой байгаа. «Яагаашье зохид газар дайралдабаб» гээд Найдан ара нюргаараа хүнды соо оробо. Тэндэнь аятай зохид, дулаахан байшоо.

Найдан үргэбшэ cooho зөөхэйтэй хуншуухан шаанги гаргажа, тэг дундуурнь хухалаад, Бүүсхэдээ хахадынь hарбайба. Бүүсхэ hүүлээ шарбан байжа шаангииень абаад, хоёр урда хүлэйнгөө хоорондо хабшуулан, маймаржа оробо.

Найданшье гээгдээгүй. Термостэй сайгаа аягалжа, гахайн гадар шаангитайгаа холин амтархан байжа, ехэ ехээр үмхэсэгөөнэ. «Ямаршье эдеэн ой тайга соо юундэ амтатай байгшаб?»—гэжэ бодохо зуураа, «байза, үглөөнэй бүрүүлhээ эхилээд, хэды километр ябагдаба гээшэ ааб? Дайда гээшые хээлэбэл хаб» гэжэ hанаха үедэнь, hалхи шуурган бүри гааран галзууржа, дүтэ байhан модод бэе бэедээ хабиралдан, зэбүүдэhэ хүрэмөөр «хиир-хюур» гэлдэнэ.

Хүнэй нюдөө нээхын аргагүйгөөр абаахай саhан забда залигүй шабажал, шабажал байба. Найданай түшөөд hууhан хушын узуурта нэгэ юумэнэй таhаржа ударжа байhан мэтээр «лус-тус» гэхэ абяа үлэ мэдэг дуулдажа эхилбэ. Байн байтараа доогуурнь лужаганаха абяан гараад, хушань найгажа захалба.

— Энэ юун боложо байнаб?—гээд Найдан буу үргэбшэ хоёроо шүүрэн абажа, хажуу тээшээ халба hүрэн, хушынгаа ара талада гарана. Хуша «ёолон» татаад, хэлтын гэхэдээ, удаада модонойнгоо мүшэр намаае шударжа, дуу дорьбоо татаhаар унаба. Бүүсхэ нохой эзэеэ бэдэрэн гүйжэ ябатараа нэгэ гэшүүhэндэ дайруулан алдаад, «ган» гэжэ абяа гараhаар, хажуу тээшэ халба унан харайба.

— Ай даа, баармамни, гэмтэн алдаба гүш,—гэжэ Найдан Бүүсхэеэ эрхэлүүлээд, унаhан хушынгаа узуурта ошожо зогсоно. Хажуудахи модониинь мүшэр намаашьегүй, нюсэгэн болошоод, hаглагар намаатай модонуудhаа илгаран харагдана.

«Һалхи шуурган яагаашье хүсэ ехэтэйб даа» гэжэ бодохотойгоо сасуу, «энээнhээшье болохо юумые хиидхүүлжэрхинэ ха юм даа! Газар дэлхэйн хүрьhые гүнзэгыгөөр уудалан, уhан далайе оёорhоонь урбуулжа, элдэб юумэ абажа гаргаад, хэдэн зуун километртэ хиидхүүлжэрхидэг гээшэб» гэжэ ном дээрэ уншаhанаа hанана.

А. Шадаев.

1). Малгай саhан—абаахай саhан.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н-00652. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 58.